

## Lliçons de dignitat

*Mai no m'havia sentit tan santandreuenc com diumenge*



Foto: NacióDigital

De matinada, el soroll amenaçador d'un helicòpter volant arran de les teulades confirmava l'evidència: no seria un dia fàcil. La nit anterior, per carregar la bateria, havia anat al concert que Roger Mas i la Cobla Sant Jordi (amb en Peyu de *guest star*) havien ofert de franc a La Passió d'Olesa de Montserrat. Me'n vaig anar a dormir (al llit, més ben dit) amb el ressò d'en Mas i la cobla interpretant la *Santa Espina* i el públic dempeus responent amb *Els Segadors*. I em vaig llevar amb el soroll de l'helicòpter.

A les vuit del matí, em trobava convertit en president de mesa a l'Ajuntament. Una de les coses que més havia temut durant tota la meua vida, malgastar un diumenge sencer tancat en un col·legi electoral, i resulta que no ho oblidaré mai.

A quarts de vuit ja teníem allà una parella dels Mossos. La cinquantena de persones que feien cua davant del col·legi els va deixar passar entre aplaudiments (som bona gent, com va comentar algú per allà). Un cop dins, els mossos van fer el que havien de fer: intentar requisar tot el material electoral, i la gent que els havia deixat entrar va fer el que havia de fer: oposar-s'hi, pacíficament però ferma. Quanta dignitat, quina lliçó. Els dos mossos van marxar, entre nous aplaudiments, amb les mans buides però la dignitat intacta (quina lliçó, també).

A les nou van començar les votacions: alegria desbocada, emoció continguda, les úniques baralles que hi havia era contra la web de cens universal que queia cada dos per tres. A partir de les deu,

però, van començar a arribar els votants de Sant Andreu de la Barca, com l'helicòpter. Les primeres van ser dues dones; una, molt nerviosa, tremolava, incapaç d'esperar-se fins que la parella que anava davant seu s'acabés de fer una foto votant. Vaig mirar de tranquil·litzar-la i, quan va haver dipositat el vot, li vaig dir: ?Ho veus, dona, ja has votat?. ?Sí, però no he pogut fer-ho on ho hauria d'haver fet?, em va respondre, i va trencar a plorar. Va marxar d'allà, inconsolable.

Va ser l'inici d'una peregrinació que va durar tot el dia. T'explicaven el que havia passat al seu poble, a cinc quilòmetres escassos d'on érem nosaltres, i t'esgarrifaves. Al cap de poca estona va arribar una dona amb cadira de rodes, també de Sant Andreu; va marxar exultant, emocionada, emocionant-nos. Després un xicot jove a qui un guàrdia civil havia trencat les ulleres; temps d'anar a casa a buscar les de recanvi i cap a Martorell a votar. També una parella d'amics meus de sempre que s'havien assegut davant del col·legi electoral d'El Palau, a tocar de la caserna de la Guàrdia Civil; estaven colpits, els havien fet fora sense pensar-s'ho, sense miraments, com si fossin animals. Desenes i desenes de persones que havien hagut de fugir del seu poble per poder votar. Quanta dignitat, quina lliçó. He passat moltes hores a Sant Andreu però mai no m'havia sentit tan santandreuenc com diumenge.

Malauradament Sant Andreu no era un cas aïllat. Les notícies i els vídeos dels assalts de la policia arreu començaven a arribar. Tot eren mòbils amunt i avall; uns intentant connectar amb la maleïda web del cens, altres reproduint esborronadores imatges en color pròpies de temps en blanc i negre. Mentrestant la riuada de votants continuava: un nano jove de divuit anys que votava per primera vegada i dues dones de noranta-nou que semblava que també ho fessin; gent amb fotografies del seus pares o avis; gent amb rastes i gent amb gomina; gent amb barret i gent amb vel; runners i gent amb bastó. Molta gent gran, molta. Votaven i es quedaven allà, a fer-nos companyia. Quanta dignitat, quina lliçó.

A tot això, el web del cens va començar a funcionar perfectament, però els avisos de l'arribada imminent de les tropes d'assalt es multiplicaven; he perdut el compte de les vegades que vam haver de tancar les portes i córrer a amagar l'urna (la bona). I cada vegada, la gent palplantada davant les portes, pacífics, fermes. Quanta dignitat, quina lliçó.

El cercle s'anava tancant: Sant Andreu, Castellbisbal, Sant Esteve Sesrovires? el terror semblava una loteria sinistra i tots sabíem que en teníem números. Els vots s'acumulaven dins l'urna i les vuit no arribaven mai.

Prop de les set vam rebre l'ordre: ?Estan a tocar. Tanquem i salvem els vots?. Llums apagades i tothom fora. Nosaltres també, anirem a fer el recompte a casa d'algú (si és que n'hi ha). Per la porta del darrere, un cap comprovava que el camí estava net i un escamot de set persones sortia a corre-cuita protegint un cubell amb tapa negra i més de sis-cents vots a dins com si fos el Sant Greal. I potser ho era. En passar pel costat de la Torre de les Hores no vaig poder evitar pensar en el concert d'anit: ?Nostre moment és arribat / I arreu se sent ferum d'esclat?.

Portava gairebé dotze hores dins l'Ajuntament; vaig mirar enlaire: el cel començava a tenyir-se de capvespre. Ni rastre de l'helicòpter. Esclar que encara havia de sentir-me dir que tot això no havia existit, que els violents érem nosaltres. Però això ja és una altra història, tant o més trista.